

A decorative border of repeating floral motifs, possibly roses, surrounds the text on the page.

Канадійська Бібліотека Число 19

АННА АРАБСЬКА

ЛІСОВИЙ ОГОНЬ

Оповідання з часів піонірства
нашого народу в Канаді. —
Правдивий переказ.

Ціна 15 центів

1927.

Накладом В-ва "Промінь"
623 Селкірк Авню
Вінніпег. — Ман.

Канадійська Бібліотека Число 19

АННА АРАБСЬКА

ЛІСОВИЙ ОГОНЬ

Оповідання з часів піонірства
нашого народу в Канаді. —
Правдивий переказ.

Ціна 15 центів

ЗБІРКА
ІВАНА ЛУЧКОВА

1927.

Накладом В-ва "Промінь"
623 Селкірк Авню
Вінніпег, — Ман.

Право передруку застережене.

1927.

Накладом В-ва "Промінь"
623 Селкірк Авню
Вінніпег, — Ман.

Був гарний, весняний ранок. Лісовою стежкою йшли скоренько дві сестрички. Вони ще досвіта вибрались з дому шукати за худобою, що вже цілий тиждень пішла в ліси і не вертала.

З дому всі розійшлися по лісах шукати за худобою. Дівчата пішли в одну сторону; їх два старших брати пішли в дру

гу сторону, а батько в третю. Мати сама лишилася на господарстві.

Теперішні діти на фармах не мають найменшого поняття про життя дітей перших поселенців в Канаді. Теперішні діти не знають як то тяжко було відшукати якусь домашню скотину в околицях покритих непроходимими лісами, дебрами, терням, високою лісовою травою, безконечними озерами і потоками.

Худобу чи коней все пускали пастися з дзвінками, та коли вони відійшли кілька миль від дому, а ще як на дворі бував сильний вітер, — то серед лісового шуму і тріскоту в широких просторах не помогли би навіть і найсильніші церковні дзвони, а не то голос зви чайного малого дзвінка.

Дівчата що раз ставали і надслухували чи не чути голо

ту їх дзвінка. Чули багато дзвінків сусідної худоби і коней, але голосу свого дзвінка не чули... Їх не мучив хід на тих просторах порослих лісом, терням і високою травою. Вони навчилися ходити цими пустинями ще з дитинства, стрибаючи як кози через повалені дерева, і ніколи не заблуджували в цій лісі. На верхи високих горбів вибігали без віддиху мов ті серни, на хвилинку здержувались, надслухували і дивились довкола чи де не побачуть своєї худоби. Коли нічого не чули і не бачили, так знова, наче на крилах збігали в долину і йшли далі.

В такому бистрім ході в них ще було досить часу на вигадання різних жартів, з котрих весело сміялися. Коли часом на хвильку сідали відпочити, то виспівували веселих пісень весняних: "Ой вже весна

воскресла". "Ой зацвили фія-
лочки", і других.

Повівав лагідний полудне-
вий вітер і легонько хвилював
довгими косами по плечах ма-
лих дівчат, піонірок. По дов-
гим зимовім сні — в землі мов
острі цвіяхи показувалась зеле-
на трава. На осикових дере-
вах гойдалися довгі біло-чер-
воні баськи, але листя ще ніг-
де не було. З ліса вже виліта-
ла хором чародійна струя пти-
чого співу і підносила зморену
довгою зимою діточку ду-
шу понад уровини буденщи-
ни. Високо в горі попід'небе-
сами кружляли і квелили вели-
чезні яструби, виблискуючи в
соняшнім світлі своїми широ-
кими крилами, — то знов роз-
простерши їх, — стояли че-
рез хвилю непорушно, неначе
спирались на воздусі. Блище
і подальше — шепотіли біль-
ші і менші потічки, журчали і

бігли з різних сторін в одне велике русло.

Вся ново пробуджена природа радісно гомоніла, сміялася до сонця, до життя, будучи визволеною з тріvkих зимових кайдан своєї країни.

То тут, то там перебігали дівчата легко мов кози по лісі. Часом десь таки мов з під самих ніг з сухого буряну вибігав вовк і стрілою біг яких дві сотні кроків, сідав на горбку і дивився на дівчат через хвилю, а потім зникав в густім лісі.

Сонце звернуло з полудня. На дворі робилося парно, горячо. Воздух наповнився димом з далеких пожарів. Сонце червоніло і стояло на облаках повите димовою млаковиною, мов криваве кружільце.

Дівчата зайшли в величезні зломи і звалища сухого ліса. Сухе дерево лежало повалене

сюди й туди величезними купа-
пами і безконечними стінами
ріжних форм. Суха лісова тра-
ва стелилася по лежачих дере-
вах з долу, а сухий дикий го-
рох і повійки, які минувшого
літа вбирали ті звалища чи-
сленними віночками, — тепер
висіли засохлі на купах звале-
них дерев, мов клапті.

Дівчатам кілька разів здава-
лося, що вони почули голос
свого дзвінка в стороні вели-
кого злону ліса. Вони не боя-
лися лісових пожарів, бо не-
раз їх бачили і не раз з ними
боролися. Вони байдужно бі-
гли в глибину звалищ і скака-
ли одна за другою по сухих
колодах дерев мов дикі коти.
Тонкі гілля ламалися і падали
на долину, але жваві дівчата
уже були на других, або тре-
тих — заким перша зломана
гілляка долетіла до долу.

Вони навіть не стямилися як

З заходу настував на них широкою лінією величезний пожег. Коли заняв краї злону, десь в одну мить зв'явся з заходу сильний вітер і чорний дим змішаний з попелом густо заляв всю околицю і обвинув дівчат зі всіх сторін, так що вони з початку не знали куди втікати їм.

— Біжи за мною Софійко!
— кликала жахливо Катерина, старша сестра, — і пустилась скакати по зломі, мов прострілена серна. Молодша сестра бігла в слід за Катериною. Обі чули як поза ними греміло, клекотало аж земля тряслася, шаліло огненне море і ричало на них грубими, величезними язиками страшної червоної полуміни. Густі клуби диму котилися понад їх головами, трючий газ запирав їм віддих... Страшно було... Дівчатка почали губитися в

тим смертельним морю огню, і шалено втікали далше від здоганяючого ворога.

В хвилях шаленого бігу молодша сестра, Софійка стратила притомність. Вона впала і прошепотала розпучливо здушеним голосом: “Сестричко, не піду далше!”... Катерина дряжачою рукою захопила її за руку і силою тягла її за собою. Софійка зробила ще кілька кроків і мов мертва повалилася до землі, ударяючи головою об високий пенє. “Ой Боже!” — страшно застогнала і замовкла... Її очі заплили кровію. Катерина не думала довго але захопила сестру і на силу двигнула її на свої плечі. З тяжким тягаром пустилася втікати далше. Хоч була роком старша від своєї сестри, чула, що їй має силу боротись, але не знала як на довго стане її тої сили. Тепер не мо

гла про нічо думати.

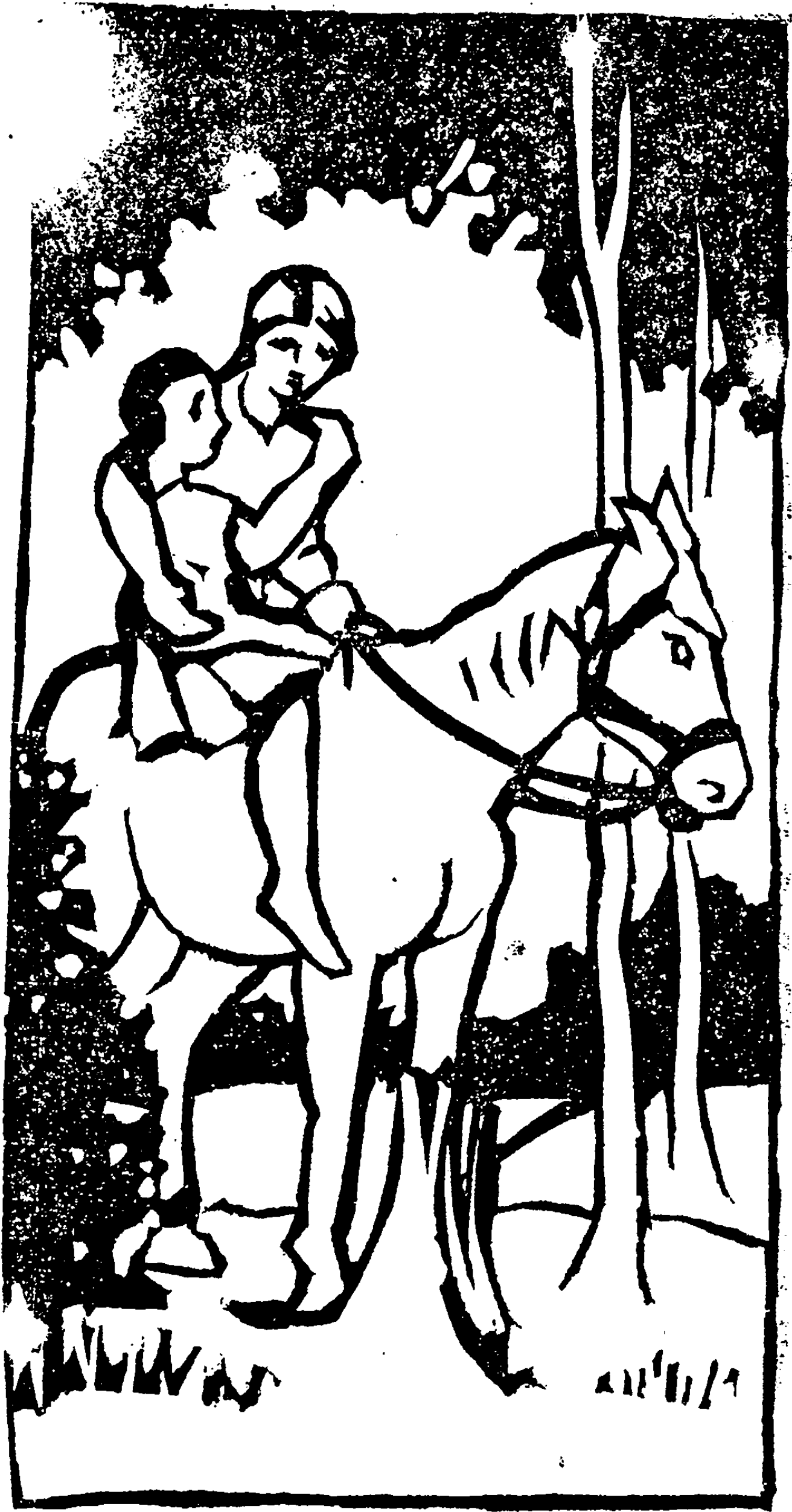
Чорна хмара смерти розпростерла огневі крила; чим раз то все блище зближалася до Катрусі з Софійкою на плечах, і вже от-от доганяє її, — полетить її буйна голова на жертву страшному молохови! Катруся в розпуці добуває останню каплю сили, останню іскру життя і біжить дальше... Острі пні рвуть її біле тіло. Кровця червонимй цяпочками капотить; сухе терня і штурпязки рвуть її буйні коси; дим й огнений чад забивають її віддих; коліна гнуться під тягарем сестри, а жива душа гонить її вперед і не дозволяє її відчувати тілесних болів.. Ще хвильку того страшного життя в борбі за існування, а тоді впаде в пащу пекольного великана, який проковтне її як маленьку порожину... Але щось невидиме гонить її даль

ше, дальше вперед.

От і вже починає вянути Катруся. Вона чує як її пульс гримає мов ковальський молот один по другім, але життя само втікає від кіхтів страшної смерти!

Нараз Катруся почула сильний тупіт по заду, який на хвилю заглушив клекіт зловіщого моря. Вона оглянулася і побачила, як щось розбиває димову хмару і біжить до неї. Вона пізнала, що то був тупіт кінських ніг.

— Гов! — крикнула вона, придушеним глухим голосом, як коні зближались до неї. Нараз, мов на приказ якоїсь вищої сили все стадо стало. Катруся підбігла до коней, які страшно хропіли і порскали на неї горячою піною. Вона з тяжким трудом пізнала чіє то коні, і скоро підбігла до провідниці стада. Провідниця

стояла нерухомо. Катруся дро-
жачими руками скоро покла-
ла сестру кобилі на хребет.
Скинула з шиї хустину і привя-
зала до вуздечки замість по-
водів, відтак сама вискочила
на верхи і пустилася втікати
дальше.

Здавалося зразу, що огонь
троха лишався позаду, бо
дим рідшав. Катруся пригада
ла собі про поблизьке озеро,
яке моглоби охоронити їх від
смерти. Не надумуючись дов-
го, вона спрямувала кобилу в
його сторону.

Стара провідниця коней бу-
ла слухняною. Вона також бу-
ла першою піонеркою в тих
непроходимих лісах. Знала їх
дуже добре. Нині вона завзя-
то боролась з здоганяючим
огнем, накликувала, щоб ко-
ні йшли за нею, але була без-
помічна, тому радо пішла під
провід Катрусі, — сильнійшо

го ума. Хотяй налягала на першу ногу, то в цій критичній хвилі бігла вихром, несучи на собі двох дівчаток. Стадо бігло за нею.

Бідна Катруся не знала, що вона замість втікати від пекельного великана бігла просто йому в пащу. Дим почав чимраз гірше густимі і величезними хмарами котитися, захоплюючи все довкруги і не давав дихати. Катруся зупинилася перед самим озером, а тут побачила крізь густий дим як зі всіх боків шалів огонь. На березі озера палахкотіла попід самі небеса огненна стіна горіючих сухих корчів і шувару. Вона була окружена огнем зі всіх сторін. Вона механічно гонила очима, чи де не знайде бодай маленької прогалини в огненній барикаді, через котрій моглаби стрілою висмикнутися з пащі смер-

ти, — але не знайшла. Вона внерла свої широко отворені очі в огненну стіну на березі озера і через хвилю сиділа нерухомо, мов мармур.

Який страшний вираз видала тепер її геройська душа через ті широко отворені очі, — мігби тільки передати світові артист-мистець, котрий вміє схоплювати в людських очах вираз людської душі.

З окружуючого пожару зі всіх усюдів вискакували різні дикі звірята, яких з ліса гонив пожар. Декотрі знали про те озеро і хотіли в нім схоронитися від смерти — але, коли побачили, що озеро окружене огнем, — почали шалено вити довкола стада коней. Тут було велике число вовків-каютів, медведів, мусів, оленів, кіз і других менших звірят.

Нараз страшно запалахкотів і заклекотів огненний гура

ган. Червона полумінь сягала до неба і зі всіх сторін тісніше вперізувала нещасні і безпомічні жертви. Пекольний великан роззявивши рота, з котрого натягалося мільйони червоних язиків — ковтав все, що стояло йому на дорозі.

Коні зі страшними, випуленими очима збились боками до купи, кашляли, хропіли і брискали скажено піною. Чим блище облягав їх огонь, і чим більше пік, — тим тісніше коні тиснулись до купи, що, здавалося кости в них тріщали.

— Гав-у-у-у! — гав—у—у!
— страшно завили і, смертельно заскавуліли каюти!.....
“Смерть” — повторяли божевільними ревами медведі!...
“Смерть” — розпучливо закричали муси, олені і кози, та десятки інших сотворінь...
“Смерть”! — відповіла боліз

ним іржанням провідниця рвучи під собою землю, а за нею повторили всі коні, аж земля стряслася!

Лиш один голос не дався чути. Лиш одно серце стояло як замерзлий водопад. Смертельні голоси повні страшної роспуки надали на бідне дитяче серце, мов ostrі стріли, і за кожним разом видобували глибоку рану, але не могли кинути його в безодню респучливого божевілля.

— “Наперед!” — проразливо скрикнула Катруся до своєї конини, і сіпнула за повід. Конина з цілої сили рушила вперед, а за нею табором рушило все, що змагалось до життя.

За хвилю коні, і вся дичина під проводом героїни виступила на смертельний напад з пекельним ворогом! Вони почали пробиватися через червону

стіну ворога до озера. В розпучливім атаці зашкварчіла шерсть на скотах, завоняло, горіюче живе мясо, але все шалено гнало вперед... Олені, муси і кози разом скакали через огненну стіну і вкінці падали далеко на воду, наче кулі з величезних гармат. За хвилю, все, що хотіло жити — плавало або стояло на дні великого озера.

Катруся одною рукою тісно пригорнула свою любу сестричку до свого лона, а другою тримала повід. Вона підняла свої очі в гору, якими здавалося пробивала чорну, мов безодня — пливучу над головою хмару, і горячо молилася! З її уст дрожачими словами випливало: "Отче, Наш —..!" З цими словами, здавалося, випливала вся її геройська душа і вносила високі, високо

понад море смерти... Таку молитву міг би виляти тільки геніальний вожд-гетьман зі своєї груди, що в кривавій та распучливій битві розгромив силу віковичного ворога свого замученого народу!

На чорнім від попелу і покаліченім личку Катрусі падав клаптями червоний жар полуміни, мов спадаючі метеори,—але вона тепер не чула ніяких болів. Її душа на хвильку піднеслася поза границі світових болів і страждань...

Огненне море понеслося далше на схід, лишаючи за собою широке, чорне, страшне поле руїни. Крізь грубу димову куряву виглянуло криваве сонечко над заходом. Катруся аж тепер виводила стадо коней з води.

Софійка відійшла і ожила в воді. Вона опам'яталась і мило усміхалася до Катрусі, але не

на довго, бо з утоми скоро замикала очі. Вона страшно лякалася глядіти на попечене личко любої сестрички...

Батько з синами вернули до дому і прїгнали худобу. Всі в дома були дуже занепокоєні, дивлячись в сторону, куди пішли дівчата, і де тепер шалів пожар. Бідна мати гірко плакала і ридала, то знов бігла на поблизький горбок виглядати, чи не йдуть її любі донечки... Вдивлялась своїми заплаканими очима далеко в чорні клуби диму і шептала: — “Діточки, мої любі! Зазульки мої найдорощі! Чи побачу я вас ще живими?... А може, от там зотліл....! — ридаючи, не доказала і впала на землю.

Тим часом, вже пізно над вечір Катруся приїхала до дому з Софійкою, і вся тривога рідні замінилася на радість.....

ЧИМ ХТО Є?

Людина є такою, якими є її думки а думки людини є такими яке є її виховання.

Коли ми, як великий укр. народ бажаємо бути народом сильним умово і душевно, то конечно мусимо звернути якнайбільше уваги на краще виховання наших діточок. Ми всі, кожда укр. одиниця повинна пожертвуватись, відчути свій обовязок і віддати все що можемо дати на краще виховання укр. молодіжи.

Укр. дітям ми повинні дати якнайбільше відповідних укр. діточих книжок і діточих часописей, коли бажаємо свому народови добра.

Ваша дитина ще не має одинокого ілюстрованого журнала "Промінь," який виходить місячно і коштує всего лише \$1.50 на рік в Канаді, а \$1.75 для Америки. Пишіть ще нині до:

"PROMIN"

623 Selkirk Ave.

Winnipeg, Man.

